

**พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อพฤติกรรม
การเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2**

**MANAGERIAL BEHAVIOR OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING
GOOD CITIZENSHIP BEHAVIOR OF TEACHERS IN SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF KANCHANABURI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2**

ปณิธิ ชำนาญดู / PANITHI CHUMNANDOO¹
ดวงใจ ชนะสิทธิ์ / DUANGJAI CHANASID²
พรรณี สุวตถ์ / PANNEE SUWATTHEE³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา และ 3) พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำนวน 291 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนโดยกระจายตามอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การสนับสนุนวิสัยทัศน์ของโรงเรียน การสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียน การมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน การเลือกอำนาจในการประชุม การสนับสนุนผู้ร่วมงานที่ดี การส่งเสริมด้านการเรียนการสอน การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร การแสดงออกด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การมีปฏิสัมพันธ์กับราชการและ

¹นักศึกษาลัทธิสุตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

²อาจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

³อาจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ชุมชน การสนับสนุนทรัพยากรที่ดี การใช้ทักษะด้านการบริหาร และการส่งเสริมทางด้านการติดต่อสื่อสาร ตามลำดับ

2. พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ การรับรู้ความยุติธรรมในองค์กร และความพึงพอใจในงาน และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร

3. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การใช้ทักษะด้านการบริหาร การส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม และการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 30.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: พฤติกรรมการบริหาร พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครู ผู้บริหารสถานศึกษา ประถมศึกษา

ABSTRACT

This research aimed to study: 1) the level of school administrators' managerial behavior; 2) the level of teachers' good citizenship behavior; and 3) school administrators' managerial behavior affecting teachers' good citizenship behavior. The sample was 291 administrators and teachers under the Jurisdiction of the Office of Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2, derived by proportional stratified random sampling distributed by district. The research instrument was a questionnaire constructed by the researcher. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The findings of this research were as follows:

1. The school administrators' managerial behavior in overall was at a high level. When considering each aspect, the aspect of encouraging parent involvement was at the highest level. The aspects at the high level were, in the descending order, the school's vision, the change in schools, interaction with students, meeting facilitation, interpersonal relationships, teaching and learning promotion, organization operation support, expression of human relations, interaction with government and community, teaching materials and facilities support, application of management skills and communication support.

2. The perception of organizational justice and job satisfaction of teachers' good citizenship behavior were at the highest level, while commitment to the organization was at a high level.

3. The school administrators' managerial behavior in the aspects of applying managerial skills, encouraging parent involvement, and interacting with students predicted the teachers' good citizenship behavior at the percentage of 30.50 with statistical significance at .01.

Keywords: managerial behavior, good citizenship behavior, school administrator, primary education

บทนำ

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือ หมวด 1 บททั่วไป หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา หมวด 3 ระบบการศึกษา หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา หมวด 7 ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและบทเฉพาะกาล ทุกหมวดมีความสำคัญเพื่อการวางแผนสู่การปฏิบัติให้ครบถ้วน เป้าหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 เน้นการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นให้ได้มากที่สุด ในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารต้องคำนึงถึงคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของบุคลากรที่ปฏิบัติงานเป็นสำคัญ ผู้บริหารจึงต้องมีบทบาทสำคัญในการบริหารงานโดยการใช้เทคนิคการบริหารที่หลากหลายและสามารถนำผลการประเมินมาพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของศิริพร อุดมกุศลศรี (2545: 1-3) กล่าวว่า สถานศึกษาต่างมีการกำหนดกรอบและแผนการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานมีการยกระดับขึ้นเรื่อย ๆ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารตามธรรมนูญโรงเรียนเป็นการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา วิเคราะห์สถานภาพของโรงเรียน การจัดทำแผนกลยุทธ์ การทำแผนปฏิบัติการ การพัฒนาบุคลากร การบริหารจัดการทรัพยากร จัดโครงสร้างการบริหารให้สอดคล้องและครอบคลุมทั้ง 6 งาน ดังนั้น แต่ละคนทำงานหลายหน้าที่รับผิดชอบหลายงาน โดยเฉพาะผู้บริหารต้องรับผิดชอบทุกงานต้องรู้และเข้าใจงานทุกงาน เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของก้องภพ ยี่หว่า (2550: 116) เรื่องพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารและการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ไม่เข้าสมการแต่สนับสนุนพฤติกรรมกรรมการบริหารด้านอื่น ๆ ให้ส่งผลต่อการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ ภาวะผู้นำ การติดต่อสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกัน การตัดสินใจ การกำหนดเป้าหมายและการสั่งการ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของเกษรา มีสวน (2556: 61) ได้ศึกษา

เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารและประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยม ตากสินระยอง สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการบริหาร ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมตากสินระยองโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2) ประสิทธิผล ของโรงเรียนมัธยมตากสินระยองโดยรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมตากสินระยองมีค่า ความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ที่ระดับความสัมพันธ์ระหว่าง .30 ถึง .42 โดยปัจจัยส่วนใหญ่ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คริสเตนเซน (Christensen, 1995: 97 อ้างถึงใน ศิริพร อุดมกุศลศรี, 2545: 9-10) ได้ศึกษาวิจัย พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่นำมาใช้ ในการเปลี่ยนแปลง การปฏิบัติงานในโรงเรียน และทำให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จมี 13 พฤติกรรม คือ 1) การส่งเสริม การเปลี่ยนแปลงของโรงเรียน 2) การส่งเสริมวิสัยทัศน์ของโรงเรียน 3) การสนับสนุนผู้ร่วมงาน 4) การสนับสนุนการดำเนินงาน 5) การส่งเสริมด้านการติดต่อสื่อสาร 6) การแสดงออก ด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 7) การอำนวยความสะดวกในการประชุม 8) การมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน 9) การมีปฏิสัมพันธ์กับรัฐและชุมชน 10) การส่งเสริมผู้ปกครองให้มีส่วนร่วม 11) การจัดหาทรัพยากร 12) การส่งเสริมทางด้านกรเรียน และ 13) การใช้ทักษะทางการบริหาร นอกจากนี้ยังมีงานวิจัย ของกษมา ทองขลิบ (2550: 68) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงาน ความผูกพันต่อองค์การกับการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของครูโรงเรียนราชินีบน ผลการศึกษา พบว่า 1) ครูโรงเรียนราชินีบนมีคุณภาพชีวิตในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์การอยู่ในระดับ ปานกลาง และมีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การอยู่ในระดับสูง 2) ครูโรงเรียนราชินีบน ที่มีอายุการทำงานและการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การแตกต่างกัน

ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ใช้พฤติกรรมการบริหารในด้านต่าง ๆ ในการบริหารสถานศึกษา อย่างเต็มความสามารถเพื่อให้บุคลากรหรือผู้ร่วมงานได้ปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพที่จะสร้างงาน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครู อย่างไรก็ตาม นโยบายการพัฒนาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปี 2558 กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องมีทักษะที่เหมาะสมและมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ดังนั้นผู้บริหาร สถานศึกษาจะต้องมีการศึกษาและสามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ภายนอกองค์การในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การที่ผู้บริหารจะประสบ ความสำเร็จในการบริหารนั้น จำเป็นต้องใช้อยุทธศาสตร์หลาย ๆ อย่าง จากประเด็นปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงศึกษาถึงพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิก ที่ดีของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัย เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารการศึกษาในสถานศึกษา โดยเฉพาะการวางแผน การพัฒนาพฤติกรรมการบริหารและการดำเนินงานของผู้บริหารในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

สมมติฐานของการวิจัย

พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย เรื่องพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้นำแนวคิดพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวแปรต้นโดยใช้แนวคิดของคริสเตนเซน (Christensen, 1995: 97 อ้างถึงใน ศิริพร อุดมกุศลศรี, 2545: 9-10) ซึ่งกล่าวถึงพฤติกรรมของผู้บริหารที่มีคุณภาพออกเป็น 13 ด้าน ประกอบด้วย 1) การสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา 2) การสนับสนุนวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา 3) การสนับสนุนผู้ร่วมงานที่ดี 4) การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร 5) การส่งเสริมทางการติดต่อสื่อสาร 6) การแสดงออกด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 7) การใช้อำนาจในการประชุม 8) การปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน 9) การปฏิสัมพันธ์กับราชการและชุมชน 10) การสนับสนุนทรัพยากรที่ดี 11) การส่งเสริมด้านการเรียนการสอน 12) การใช้ทักษะด้านการบริหาร 13) การส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมสำหรับตัวแปรตามผู้วิจัยได้นำแนวคิดของออร์แกนและไรอัน (Organ and Ryan, 1994: 765-802 อ้างถึงใน ชูติมา มาลัย, 2552: 22) พบว่า พฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความพึงพอใจในงาน 2) การรับรู้ความยุติธรรมในองค์กร และ 3) ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร โดยสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังภาพที่ 1

ตัวแปรต้น

พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

1. การสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา
2. การสนับสนุนวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา
3. การสนับสนุนผู้ร่วมงานที่ดี
4. การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การ
5. การส่งเสริมทางด้านการติดต่อสื่อสาร
6. การแสดงออกด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
7. การใช้อำนาจในการประชุม
8. การมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับราชการและชุมชน
10. การสนับสนุนทรัพยากรที่ดี
11. การส่งเสริมด้านการเรียนการสอน
12. การใช้ทักษะด้านการบริหาร
13. การส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม

ตัวแปรตาม

พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครู

1. ความพึงพอใจในงาน
2. การรับรู้ความยุติธรรมในองค์การ
3. ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

คำจำกัดความเชิงปฏิบัติการ

1. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีการประพฤติปฏิบัติตน ที่แสดงออกในฐานะผู้นำของครูในโรงเรียนเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย 1) การสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา 2) การสนับสนุนวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา 3) การสนับสนุนผู้ร่วมงานที่ดี 4) การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การ 5) การส่งเสริมทางด้านการติดต่อสื่อสาร 6) การแสดงออกด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 7) การใช้อำนาจในการประชุม 8) การมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน 9) การมีปฏิสัมพันธ์กับราชการและชุมชน 10) การสนับสนุนทรัพยากรที่ดี 11) การส่งเสริมด้านการเรียนการสอน 12) การใช้ทักษะด้านการบริหาร และ 13) การส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม

2. พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครู หมายถึง ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจปฏิบัติงาน เพื่อองค์การ ประกอบด้วย 1) ความพึงพอใจในงาน 2) การรับรู้ความยุติธรรมในองค์การ และ 3) ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การ

วิธีดำเนินการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำนวน 103 โรงเรียน โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 103 คน ครู จำนวน 1,026 คน ในเขตอำเภอท่ามะกา อำเภอพนมทวน และอำเภอห้วยกระเจา รวมทั้งสิ้น 1,129 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน สุวิมล ติรกาพันธ์, 2551: 179) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 291 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนตามอำเภอที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดย 1) ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ 2) สร้างข้อกระทงคำถาม และนำข้อกระทงคำถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (content validity) เลือกเฉพาะข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67-1.00 ได้ข้อกระทงคำถามทั้งหมด 61 ข้อ 3) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (tryout) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ณ โรงเรียนวัดสำนักคร้อ โรงเรียนวัดเขารักษ์ และโรงเรียนวัดบ้านทวนโรงเรียนละ 10 คน รวม 30 คน นำมาวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง (reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาคได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามตอนที่ 2 เท่ากับ 0.979 ตอนที่ 3 เท่ากับ 0.978 รวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.979 และ 4) ปรับปรุงข้อกระทงคำถามในด้านการใช้ภาษาให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน โดยตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist) จำนวน 4 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 43 ข้อ และตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการยื่นคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เพื่อขอความอนุเคราะห์จัดทำหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียน และดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ และได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติจำแนกตามลักษณะของแบบสอบถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ 1) การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) 2) การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารของสถานศึกษา และการเป็นสมาชิกที่ดีของคุณ ใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 3) การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของสถานศึกษาและพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของคุณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient: r_{xy}) และ 4) การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการบริหารของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของคุณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.52) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.52) คือ การส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม และด้านการส่งเสริมทางด้านการติดต่อสื่อสารมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.52) ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

(n = 291)

พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา	4.48	0.57	มาก	3
2. การสนับสนุนวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.49	0.53	มาก	2
3. การสนับสนุนผู้ร่วมงานที่ดี	4.46	0.54	มาก	6
4. การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร	4.44	0.53	มาก	8
5. การส่งเสริมทางด้านการติดต่อสื่อสาร	4.42	0.52	มาก	12
6. การแสดงออกด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.44	0.54	มาก	9
7. การใช้อำนาจในการประชุม	4.47	0.54	มาก	5
8. การมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน	4.47	0.50	มาก	4
9. การมีปฏิสัมพันธ์กับราชการและชุมชน	4.43	0.50	มาก	10
10. การสนับสนุนทรัพยากรที่ดี	4.42	0.50	มาก	11
11. การส่งเสริมด้านการเรียนการสอน	4.44	0.52	มาก	7
12. การใช้ทักษะด้านการบริหาร	4.42	0.50	มาก	11
13. การส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม	4.53	0.52	มากที่สุด	1
รวม	4.45	0.52	มาก	

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2**

พฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 0.51)
และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 การรับรู้ความยุติธรรมในองค์กร
($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.50) และ ข้อ 3 ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.47$,
S.D. = 0.52) ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

(n = 291)

พฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ความพึงพอใจในงาน	4.51	0.51	มากที่สุด	2
2. การรับรู้ความยุติธรรมในองค์การ	4.55	0.50	มากที่สุด	1
3. ความเชื่อมั่นผูกพันต่อองค์การ	4.47	0.52	มาก	3
รวม	4.51	0.51	มากที่สุด	

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดี ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า ด้านการใช้ทักษะด้านการบริหาร (X_{12}) ด้านการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม (X_{13}) และด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน (X_8) เป็นตัวแปรที่ได้รับเลือกเข้าสมการถดถอยและสามารถอธิบายความผันแปรของพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในภาพรวม (Y_{tot}) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.305 ซึ่งแสดงว่า ด้านการใช้ทักษะด้านการบริหาร ด้านการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในภาพรวมได้ร้อยละ 30.50 โดยผลการวิเคราะห์ปรากฏอยู่ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

(n=291)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	3	8.88	2.96	41.997**
Residual	287	20.24	0.07	
Total	290	29.12		
ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	b	Beta	SE _b	t
ค่าคงที่	2.25		0.21	10.74**
ด้านการใช้ทักษะด้านการบริหาร (X ₁₂)	0.21	0.29	0.04	4.89**
ด้านการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม (X ₁₃)	0.19	0.28	0.03	5.03**
ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน (X ₈)	0.09	0.13	0.03	2.57**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

R = 0.552 R² = 0.305 SEE. = 0.265

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการส่งเสริมทางด้านการติดต่อสื่อสารมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ในการบริหารตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 หมวดที่ 1 ข้อที่ 7 กล่าวไว้ว่า ผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทางการบริหารการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือมีคุณสมบัติอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีมาตรฐานความรู้และมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพผู้บริหาร จึงจะสามารถสอบเข้าสู่ระบบตำแหน่งของผู้บริหารได้ นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีการจัดการประชุม อบรม สัมมนา หลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาให้ผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องจึงทำให้ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้บริหารจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในการบริหารจัดการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

เตรียมพร้อม ปรับปรุง พัฒนาระบบการทำงาน วัฒนธรรมองค์การ และบรรยากาศ ในองค์การอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับธีระ รุญเจริญ (2550: 7) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญของสถานศึกษาและเป็นผู้นำวิชาชีพที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดีจึงจะไปสู่การจัดและบริหารสถานศึกษาที่ดีมีประสิทธิผล สอดคล้องผลงานวิจัยของศิริพร อุดมสกุลศรี (2545: 70) ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่จำแนกตามมาตรฐานคุณภาพนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับมาก โดยพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพนักเรียนอยู่ในระดับมาก ดังนี้ 1) การมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน 2) การสนับสนุนการดำเนินงาน 3) การใช้อำนาจในการประชุม 4) การแสดงออกด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 5) การส่งเสริมทางด้านการติดต่อสื่อสาร 6) การใช้ทักษะด้านการบริหาร 7) การส่งเสริมด้านการเรียนการสอน 8) การสนับสนุนผู้ร่วมงาน 9) การสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียน 10) การสนับสนุนวิสัยทัศน์ของโรงเรียน 11) การมีปฏิสัมพันธ์กับราชการและชุมชน 12) การสนับสนุนทรัพยากร และ 13) การส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม

2. จากผลการวิจัยที่พบว่าพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้ความยุติธรรมในองค์การมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เนื่องมาจากครูผู้สอนไม่ว่าจะอยู่ในสังกัดใดก็ตามล้วนตระหนักถึงภาระและหน้าที่ความเป็นครูด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 (2556: 73-74) ได้แก่ 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และ 5) จรรยาบรรณต่อสังคม จึงทำให้ครูตระหนักดีว่าพฤติกรรมของครูที่แสดงออกไปล้วนมีผลสะท้อนไปสู่สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่ตนสังกัด อันเป็นสถานที่สร้างงานและอาชีพให้ตนเองจึงทำให้พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของออร์แกน (Organ, 1988: 8-13 อ้างถึงใน วรวรรณ บุญล้อม, 2551: 10-11) กล่าวว่า พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์การจะต้องมีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การ เช่น มีส่วนร่วมสนใจเข้าร่วมประชุม เก็บความลับ มีความรู้สึกรับผิดชอบการพัฒนาองค์การ มีการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เหมาะสมกับองค์การ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของพรนภาพรรณ สีหะวงษ์ (2552: 113) ได้ศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 มีระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับข้อค้นพบของปฏิพัฒน์ อุดรไสว (2550: 69) ที่พบว่า ระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคามอยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับข้อค้นพบของอุสุมา สิงห์กลาง (2552: 154-155) ได้ศึกษาพบว่า ข้าราชการครูในจังหวัดมหาสารคาม มีระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครูทั้ง 3 ระดับโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ข้าราชการครูจังหวัดมหาสารคามในระดับครูสภาและระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครูอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านสัมพันธภาพ และด้านการพัฒนาตนเอง ส่วนระดับโรงเรียนมีระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครูอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน คือ ด้านสัมพันธภาพ ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการให้ความร่วมมือส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยเรียงตามลำดับการทำนายจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการใช้ทักษะด้านการบริหาร 2) ด้านการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม และ 3) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนเป็นปัจจัยส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 งานวิจัยนี้พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ ด้านการใช้ทักษะด้านการบริหาร ด้านการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม และด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน และร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในภาพรวมได้ร้อยละ 30.50 ทั้งนี้สาเหตุที่ทำนายได้ร้อยละ 30.50 สืบเนื่องมาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูมีค่าสหสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ส่งผลตัวแปรพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเข้าสมการทำนายเพียง 3 ด้าน โดยสามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านดังนี้

3.1 พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้ทักษะด้านการบริหาร ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านความพึงพอใจในงาน ด้านการรับรู้ความยุติธรรมในองค์กร และด้านความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร ทั้งนี้เนื่องมาจากการคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษามีขั้นตอนการกลั่นกรองที่มีคุณภาพ จึงทำให้ได้ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ความรู้ความสามารถ ทักษะที่จำเป็นต่อการกำหนดนโยบาย แผนกลยุทธ์ และนำไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และเลือกใช้ทฤษฎี หลักการ และกระบวนการบริหารให้สอดคล้องกับบริบทมหภาคและภูมิสังคม ผู้บริหารสามารถบริหารงานวิชาการ บริหารแหล่งเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารควรใช้วิธีการบริหารการศึกษาต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพ

ของสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นสู่ความสำเร็จสูงสุด สอดคล้องกับปารีชาติ กมลยะบุตร (2553: 101) ได้ศึกษาพบว่า ทักษะการบริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษา ด้านมโนภาพ ด้านความรู้ ความคิด และด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกรเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของพนักงานครูเทศบาลในโรงเรียนสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพรวม

3.2 พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมส่งผลต่อพฤติกรรมกรเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความพึงพอใจในงานและด้านการรับรู้ความยุติธรรมในองค์การ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ได้มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนและผู้ปกครองของนักเรียน โดยอาศัยการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของตนมาช่วยส่งเสริมผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมหรือมีบทบาทในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คือ มีการชักชวนให้ผู้ปกครองเข้ามาร่วมกิจกรรมในสถานศึกษา ช่วยเหลือหรือการทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียน ผู้บริหารควรที่จะมีการติดต่อสื่อสาร ส่งข่าวสารถึงผู้ปกครอง ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการสถานศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้เจริญก้าวหน้าอีกแนวทางหนึ่ง ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียนโดยตรง สอดคล้องกับผลการวิจัยของคริสเตนเซน (Christensen, 1995: 201-202 อ้างถึงใน ศิริพร อุดมกุศลศรี, 2545: 39-40) กล่าวว่า การส่งเสริมผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในสถานศึกษามี ดังนี้ 1) ชักชวนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมในสถานศึกษา 2) ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในเรื่องของการตัดสินใจ การขอความช่วยเหลือ หรือการทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียน 3) ผู้บริหารควรอำนวยความสะดวกสบายในการประชุมผู้ปกครอง 4) ผู้บริหารควรติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองด้วยภาษาของพวกเขา 5) ส่งข่าวสารถึงผู้ปกครองแจ้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาให้ผู้ปกครองทราบ 6) ยอมรับผู้ปกครองที่มีความชำนาญ และจัดโอกาสให้เขาได้ใช้ความชำนาญนั้น ในการช่วยเหลือสถานศึกษา 7) ขอขอบคุณผู้ปกครองด้วยความจริงใจ 8) อนุญาตให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการสถานศึกษา 9) กระตุ้นให้ครูเกิดความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ผู้ปกครองย้ำเตือนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับครูและนักเรียน ช่วยเหลือเด็กตามที่ผู้ปกครองต้องการ และ 10) ทำงานร่วมกับผู้ปกครองเพื่อจัดหาสิ่งต่าง ๆ มาช่วยเด็ก

3.3 พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ส่งผลต่อพฤติกรรมกรเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านความพึงพอใจในงาน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ได้สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสามารถและการแสดงออกให้แก่เด็กและสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับลิทวิน และสตริงเจอร์ (Litwin and Stringer, 1967: 56 อ้างถึงใน เฉลียว แสนสำราญ, 2550: 39) กล่าวว่า การสร้างปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นได้จาก 1) การเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่อบอุ่นและใกล้ชิด

2) การส่งเสริมและสนับสนุนบุคคล 3) บุคคลในองค์การมีอิสรภาพ และลดโครงสร้างหรืออุปสรรคให้น้อยลง และ 4) การกระทำที่บุคคลรู้สึกว่าเป็นสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่มหรือในองค์การสอดคล้องกับผลการวิจัยของคริสเตนเซน (Christensen, 1995: 199 -200 อ้างถึงใน ศิริพร อุดมกุลศลศรี, 2545: 39) ที่กล่าวว่าผู้บริหารจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม การปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนของผู้บริหารต้องปฏิบัติ ดังนี้ 1) ผู้บริหารมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียน 2) สนใจในงานของนักเรียน 3) สนับสนุนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียน 4) ยอมรับความสามารถที่เด่นของนักเรียน 5) ทำให้นักเรียนเกิดความสบายใจในการประชุม และ 6) ให้นักเรียนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการแก้ปัญหาของพวกเขา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ทั้งในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 13 ด้าน แต่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมทางการติดต่อสื่อสาร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จึงควรนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานหรือบุคลากร เพื่อให้การติดต่อสื่อสารสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 ด้าน แต่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การ ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ควรให้ความสำคัญในด้านความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การ โดยการยกย่องให้รางวัลแก่บุคลากรผู้มีพฤติกรรมเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์การ มีผลงานดีเด่นอย่างมีระบบ และปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานต่อไป อีกทั้งเป็นการจูงใจให้คนดี คนเก่ง ภูมิใจในตนเอง และมุ่งมั่นตั้งใจทำงานต่อไป

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ควรพัฒนาและส่งเสริมการใช้พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้ทักษะด้านการบริหารด้านการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม และด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนให้มีการปฏิบัติเพิ่มมากขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เนื่องจากพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 3 ด้านเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนา สถานศึกษาต่อไป

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาระหว่าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 กับเขตอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาผู้บริหาร ต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความผูกพัน ต่อองค์กร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขตอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษา ต่อไป

สรุป

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็น สมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จากข้อค้นพบในงานวิจัยครั้งนี้พบว่า ด้านการใช้ทักษะด้านการบริหาร ด้านการส่งเสริมให้ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมและด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนเป็นปัจจัยส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดี ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ ด้านการใช้ทักษะด้านการบริหาร ด้านการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม และด้านการมีปฏิสัมพันธ์ กับนักเรียนและร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในภาพรวมได้ร้อยละ 30.50 ซึ่งผลที่ได้ จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถนำไปเป็นแนวทาง การจัดการศึกษา การดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษามุ่งบรรลุเป้าหมาย

เอกสารอ้างอิง

- เกษมา ทองขลิบ. (2550). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงาน ความผูกพันต่อองค์กร กับพฤติกรรมกรเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของครู โรงเรียนราชินีบน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ก้องภพ ยี่หว่า. (2550). **พฤติกรรมกรบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกษม มีสวน. (2556). **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรบริหารของผู้บริหารและประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมตากสินระยอง สังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดระยอง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556. (2556). **ราชกิจจานุเบกษา** (เล่ม 130). ตอนพิเศษ 130 ง (4 ตุลาคม).
- เฉลียว แสนสำราญ. (2550). **พฤติกรรมกรบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการรู้สึกรสนเทศของบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชุติมา มาลัย. (2552). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข**. คุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญา คุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษยุคปฏิรูปการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: แอล.ที.เพรส.
- ปฏิพัฒน์ อุดรไสว. (2550). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกรเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปาริชาติ กมลยะบุตร. (2553). **ทักษะการบริหารของผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร ของพนักงานครูเทศบาลในโรงเรียนสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พรนภาพรรณ สีหะวงษ์. (2552). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรวรรณ บุญล้อม. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงาน ความผูกพันต่อองค์การ และพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ ของข้าราชการครูวิทยาลัยเทคนิคในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริพร อุดมกุศลศรี. (2545). พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารของโรงเรียนที่จำแนกมาตรฐานคุณภาพนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิมล ตีรกันันท์. (2551). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุสุมา สิงห์กลาง. (2552). การวิเคราะห์องค์ประกอบพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครูของข้าราชการครูในจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.